

Zundert omarmt nieuwe zaaimethode uit Denemarken

Kwekers voorzichtig optimistisch over mogelijk Basamid-alternatief

Op 15 april organiseerde vakblad Boom-In-Business in samenwerking met Telermaat een seminar over een nieuwe zaaimethode, die op termijn wellicht een alternatief of een gedeeltelijk alternatief zou kunnen zijn voor Basamid. Het is nog te vroeg om over een succes te spreken, maar de aanwezige kwekers waren enthousiast en wilden in meerderheid nog dit jaar aan de slag met proeven op kleine schaal.

Auteurs: Hein van Iersel

De zaaimethode, die uitgebreid beschreven staat in een artikel in deze uitgave van Boom-In-Business (zie artikel *'Basamid vervangen door een papieren oplossing'* op pagina 13), gaat uit van een Engelse technologie van het bedrijf Terraseed, waarbij met een soort behanglijm zaden tussen twee banen papier worden gelijmd. Het papier vergaat na een aantal maanden, maar in de tussentijd kan onkruidzaad op het zaadbed niet ontkiemen.

Het seminar bestond naast de lezingen van Lars Bols, de Deense kweker die de papiermethode voor het eerst grootschalig op boomkwekerijzaden heeft toegepast, uit een lezing van Laszlo Horvath van het bedrijf Yding Grønt, die een zaadmachine heeft en de licentie van uitvinder Terraseed in handen heeft.

Het seminar begon echter met twee korte presentaties van respectievelijk Bart Faassen, voorzitter van de cultuurgroep Bos- en Haagplantsoen en René Jochems van Groeibalans.

Faassen vertelde over de inspanningen van de cultuurgroep om Basamid beschikbaar te houden voor de sector en de weigering van de staatssecretaris om iets met de argumenten uit de sector te doen. Zonder Basamid of goede alternatieven

zou het volgens Faassen niet ondenkbaar zijn dat er bepaalde teelten uit Nederland verdwijnen. Voor veel kwekers is dat overigens niet zo'n grote stap. Het bedrijf van Faassen zit op een steenworp afstand van Duitsland en voor Zundertse kwekers zou een teelt in België een alternatief kunnen zijn.

Jochems van Groeibalans was het op hoofdlijnen weliswaar eens met Faassen, maar hield de sector wel een spiegel voor. Zijn mening, kort en bondig: 'We weten al jaren dat Basamid gaat verdwijnen en we hebben in afwachting daarvan te weinig gedaan aan het ontwikkelen van alternatieven.' Het meest levensvatbare alternatief is vol-

Bart Faassen

gens Jochems het stomen van de grond. Hier is in 2013 kort mee geëxperimenteerd, maar volgens Jochems is deze methode te snel en te makkelijk opzijgeschoven. Net als Basamid heeft dit als voordeel dat je met een compleet schone bodem begint. Alle aaltjes, schimmels en onkruidzaden worden honderd procent afgedood.

Papiermethode

In zijn presentatie ging Laszlo Horvath van Yding Grønt in op de ervaring die het 180 hectare grote bedrijf heeft met de papiermethode. De papiermethode heeft voor Yding Grønt een aantal voordelen. De methode kost aanmerkelijk minder arbeid en gaat vooral ook veel sneller. Normaal zou in de groenteteelt gewerkt worden met een vals zaaibed. Dat werkt op zich prima, maar kost een aantal weken. Weken die cruciaal zijn voor Yding Grønt, omdat het bedrijf wel vijf oogsten per jaar draait. Daarnaast zou de methode ook minder overlast van schimmels opleveren. Een verklaring daarvoor zou kunnen zijn dat het papier en de zandlaag daarop werken als een soort mulchlaag. Yding Grønt heeft een machine staan die zaad tussen de banen papier lijmt en heeft een capaciteit van twee hectare per dag. Het zaad kan op verschillende zaaiafstanden tussen het papier worden gelijmd, maar op verzoek ook breed gezaaid.

Abies nordmanniana

De afsluitende presentatie was van Lars Bols. Hij heeft vorig jaar ervaring opgedaan met de papiermethode en heeft bij zijn teelt van *Abies*

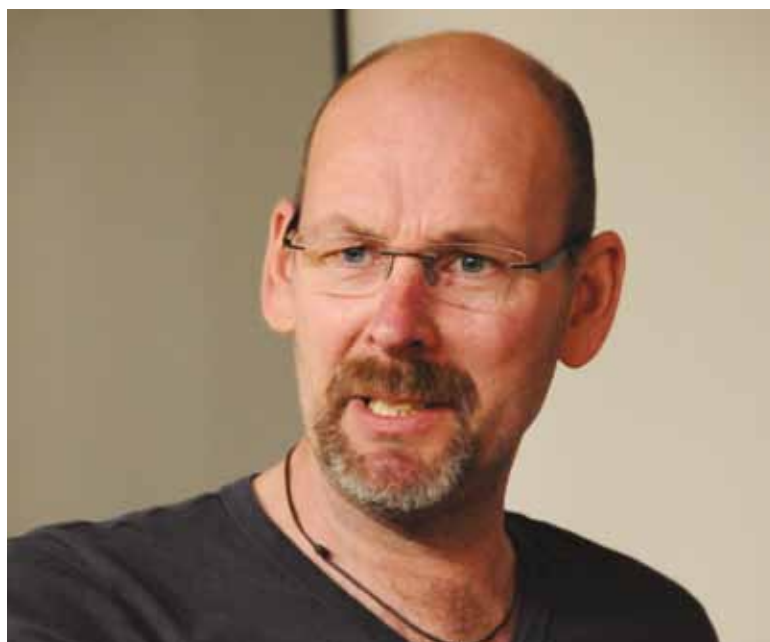
nordmanniana geen verschillen kunnen ontdekken. Uit de ervaringen van vorig jaar heeft Bols wel aantal belangrijke lessen getrokken. Zeker in de kiemperiode is nat houden erg belangrijk, minimaal een paar keer kort beregenen per dag (bijvoorbeeld 4 millimeter). Zonder dit nat houden kan het papier krimpen en de nog prille kiemwortel van de ondergrond lostrekken.

Bols werkt nu met een simpele, zelf ontworpen en gebouwde machine, waarbij in de achterhef van een tractor een dispenser voor de papierbaan hangt. Direct daarachter hangt een conventionele zandspreider, die een dunne laag zand over het papier strooit. Het zaad kan daardoor niet uitdrogen of wegwaaien. Over het succes bij andere soorten was Bols kort en duidelijk. Daar is geen ervaring mee, maar het lijkt in ieder geval voor andere coniferen geen probleem. Wellicht is dit anders voor loofhout. Anderzijds wordt de methode ook al succesvol en op industriële schaal toegepast op sla, spinazie en rucola. Verder is de methode alleen geschikt voor relatief fijn zaad: 1,5 tot 2 millimeter.

Kwekers die een proef willen doen, kunnen dat regelen via Telermaat. Telermaat heeft aangegeven voor geklimatiseerd transport te zorgen waarmee gestratificeerd zaad naar Denemarken en de zaadrollen terug naar Nederland kunnen worden vervoerd. De kosten per kweker zijn een opstartbedrag van € 200 per bedrijf en daarnaast € 1 per vierkante meter; dit alles exclusief zaad. Het maakt geen verschil of men vijf of tien verschillende soorten wil zaaien. Wilt u aan deze proef meedoen, dan kunt u contact opnemen met Yvonne Leenaerts van Telermaat: yvonne@telermaat.nl, 06-22815076. Belangrijk zijn daarbij het 1000-korrelgewicht, het aantal gewenste planten per vierkante meter, de zaaibreedte en het kiempercentage. In principe moet dit binnen enkele weken te regelen zijn.

Laszlo Horvath

René Jochems